

SELETUSKIRI

maeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ muutmise seoses eriolukorraga” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 alusel.

Maaeluministri 29. juuli 2015. a määruses nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 76*) tehtavad muudatused on tingitud vajadusest luua toetuse taotlejatele ja saajatele vajalikud soodsad võimalused toetuse taotlemiseks ja toetatud tegevuste elluviimiseks olukorras, kus taotlemiseks vajalike dokumentide esitamine õigel ajal, alustatud tegevuste lõpetamine, samuti maksuvõla puudumise nõude täitmine on raskendatud tulenevalt riigi eriolukorrast, mis kehtestati 12. märtsil 2020 seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse leviku tõkestamisega.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi maaparanduse ja maakasutuse büroo peaspetsialist Hannes Puu (625 6241, hannes.puu@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Jaana Lepik (6256202, jaana.lepik@agri.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga täiendatakse määruse nr 76 § 24 lõigetega 5–8.

Lõike 5 kohaselt pikendatakse 2020. aastal toetuse taotlemiseks vajalike dokumentide Põllumajandusametile (edaspidi *PMA*) esitamise tähtaega kahe kuu võrra. Taotleja peab enne taotluse esitamist Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) esitama ettenähtud tähtpäevaks (kehtiva määruse kohaselt 1. augustiks ja 20. septembriks) PMA-le teatud toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid kooskõlastamiseks või loa saamiseks. 2020. aastal toetuse taotlemisel võivad need tähtpäevad olla liiga varajased, kuna eriolukorrast tingitud liikumispiirangute tõttu on ehitusprojektide kooskõlastamine maaomanikega raskendatud. Samuti on maaparanduse uurimistöö ja maaparandussüsteemi ehitusprojekti ekspertiisi koostamine, sest projekteerijatega on keeruline kontakti saada. Seega on üsna tõenäoline, et kehtivas määruses sätestatud dokumentide esitamise tähtaegadest ei suudeta kinni pidada ja mõistlik on ennetavalt tähtaegasid pikendada.

Kehtiva määruse § 12 lõike 5 kohaselt esitab taotleja hiljemalt 20. septembriks PMA-le kooskõlastamiseks maaparanduslike tegevuste nõuetele vastavuse kinnituslehe ja juurdepääsutee investeeringuobjekti puhul maaparandussüsteemi juurdepääsutee ehitusprojekti. 2020. aastal saab taotleja nimetatud dokumendid esitada 20. novembriks. Kehtiva määruse § 12 lõike 6 kohaselt esitab taotleja hiljemalt 1. augustiks PMA-le taotluse maaparandussüsteemi ehitusloa saamiseks ja kooskõlastamiseks maaparandussüsteemi uuendamiseks vajalikud dokumendid. 2020. a esitatakse need dokumendid PMA-le hiljemalt 1. oktoobriks.

Lõike 6 kohaselt ei kohaldata riikliku maksu võla puudumise nõuet nendele toetuse saajatele, kes on maksetaotluse esitanud PRIA-le 2020. aasta jooksul alates 12. märtsist, kui Eestis kuulutati välja eriolukord. Kehtiva määruse järgi ei tohi toetuse saajal kuni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmiseni olla riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine peab olema ajatatud. Eriolukord ja selle mõju ettevõtete finantsvõimekusele võib kaasa tuua olukorra, kus toetuse saajal võib tekkida pärast investeringuga seotud arvete tasumist ja enne toetuse laekumist raskusi riiklike maksude tasumisega, ning see ei peaks sellel aastal takistama toetuse väljamaksmist.

Lõike 7 kohaselt pikendatakse tegevuste elluviimise kestust kaheksa kuu võrra nendele toetuse saajatele, kes on esitanud taotluse 2018. aastal. Määruse nr 76 kohaselt peab toetuse saaja tegevuse ellu viima kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Muudatusega luuakse 2018. aasta taotlusvoorus osalenud toetuse saajatele, kellel võib olla raskusi tegevuse elluviimisel, võimalus viia oma tegevused ellu senise 24 kuu asemel 32 kuu jooksul. Tegevuste elluviimise tähtaega muudetakse ennetavalt, sest eelnõu koostamise ajaks (2020. aasta aprilli lõpp) on neist 26 taotlusest, mille kohta tehti IV taotlusvoorus taotluse rahuldamise otsus, lõplikke väljamakseid on tehtud neljale isikule ja 22 taotluse puhul on tegevused pooleli. Tähtaja pikendamisel on eeldatud, et enamik IV taotlusvoorus toetuse saajaid on võimelised kavandatavad tegevused ellu viima pikemal perioodil. Samuti on tähtaja pikendamisel arvestatud maaparanduse eripäraga tööde tegemisel. Sobivaim aeg maaparandustööde tegemiseks on kevadest sügiseni.

Lõike 8 kohaselt loetakse lõikes 7 nimetatud toetuse saaja taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise tähtaeg pikenuks kaheksa kuu võrra. Tegevuse elluviimise või investeringu tegemise tähtaeg on taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Lõikega 7 tehtud muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse elluviimise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut haldus- ja töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud õigusnormi kaudu, mis loeb tähtaja pikenuks ka haldusaktides.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73).

Eelnõus nimetatud Euroopa Liidu õigusaktidega saab tutvuda internetis Euroopa Liidu õigusaktide andmebaasis aadressil <http://europa.eu.int/eur-lex>.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatus loob taotlejatele ja toetuse saajatele paremad võimalused tulla toime eriolukorrast tulenevate raskustega, mistõttu leevendatakse mõningal määral toetuse tingimusi, et taotlejad suudaksid VI taotlusvooruks toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid ette valmistada ja toetuse saajad suudaksid alustatud tegevused ellu viia.

Toetuse taotlejad, kes plaanivad esitada taotluse 2020. aastal, saavad liikumis- ja suhtlemispiirangute tingimustes taotlemiseks vajalike tegevuste korraldamiseks kaks kuud ajapikendust. See annab piisava aja, et vajalikud dokumendid koostada ja tähtajaks PMA-le esitada.

Toetuse saajatel on võimalik 2020. aasta jooksul esitada PRIA-le maksetaotlused ka juhul, kui riiklikud maksud on tähtajaks tasumata. See võimaldab toetuse saajatel toetus kätte saada, mis omakorda parandab toetuse saajate finantsolukorda.

2018. aastal taotluse esitanud isikud, kellel võib tekkida raskusi tegevuste lõpetamisega, saavad tegevuste elluviimiseks kaheksa kuud ajapikendust.

Määruse muudatus mõjutab umbes pooltsada maapiirkonnas tegutsevat isikut, kes on toetuse taotlejad ja saajad selle määruse tähenduses.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulu ega -tulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ja Rahandusministeeriumile.

Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusega, millega arvestamise ja mitteamistamise kohta on koostatud seletuskirja lisa tabel. Keskkonnaministeerium ei kandnud ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude infosüsteemi EIS kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ega taotlenud ka tähtaja pikendamist ning seetõttu loetakse eelnõu Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 7 lõike 4 kohaselt nimetatud ministeeriumite poolt kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Saron
Kantsler